

10.000 þakkar; men tá eftirspurnin frá innlandinum er stórir en hetta eingin hættilsig mogn. Útsoluprísirnir har ab. lager eru ikki tá komnir upp til tá hædd, sum hann heldur teir kunnu selja norskan fisk fyrri, og teir eru heldur ikki nóghogir í samanburði við teir prísir sum rindast mugu fyrri fisk í Íslandi; men tendensurin er uppeltir, og um einki serstakt hendur, heldur hann at útsoluprísirnir ab. lager út ímóti jolum má koma at liggja ímillum 90 og 100 pesetas pr. pakka á 50 kg. Síðstu sölurnar har vóru gjordar til prísir, ið lógu millum 84 og 88 alt eftir stødd og góðsku, men tann dagin hann skrivur liggur prísurnin longu 2 pesetas hægri.

Norðmenninir krevja hægri pris enn Íslendingar og Foroyingar og kunnu av teirri grund ikki fáa sín fisk inn á marknaðin, sum nú er statt. Nr. 2 norskur stendur við tollinum í 100 pesetas pr. pakka, og heldur hetta eisini prísnum uppi.

23. kom hartil ein farmur av Foroyafiski 10.000 pk. við „Storendur“. Harumframt eru 3 damparar „Union“, „Annaboe“ og „La France“ á veg hartil við farmi, teir eru væntandi í næstu viku (eru alto komnir nú). Við hesum er upplagið í Bilbaio ætlað til 50.000 pk; men ein hóp av hesum heldur hann, er longu selt í forhönd til innlandið, so at marknaðurin man fara at tómast aftur nakað brádliga.

Tey upplög sum enn eru óseld í Íslandi og Foroyum eru nú minkandi, og prísirnir eru stóttgjøggi uppgangandi.

Norski umbodsmáðurin leggur hertil, at tað er sær kunnugt, at heildsolumentum í Spaniu longu eru úti um seg eftirnýggjum inniturkaðum fiski úr Íslandi; men prísirnir hevur hann einki fingið at víta um enn.

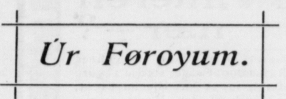
Um 1. november vóru størstsoluprísirnir í Bilbaio komnir upp til 86—100 pesetas pr. pk. (1 pesetas = 60,6 oyrrir).

Fiskaupplagið í Íslandi. Eftir íslandska fiskiblaðnum „Egíre“ septemberhefti vóru upplagini av fiski í landinum útroknað í fultvirkaðum fiski: 1. september 1928

138223 skpd. Samanbórið við undanfarnu ár: 1. september 1927: 128773 skpd., 1926: 158645 skpd., 1925: 148.000 skpd.

Presidentval í U. S. A.

Hower er, sum væntandi var, valdur til president í bandarikinum í Amerika.

Tórshavn.

Tey sjúku,

ið um jólni liggja, annaðhvørt á sjúkrahúsinum í Hoydølum ella úti í Hornabø, treingja ta gleði, ið hjartagóð menniskjur kunnu veita teimum. Fyri at fyrireika teim sjúku á hesum báðum sjúkrahúsum eini gleðiljól, verður nú savnaður saman peningur. Óll eiga at lata sín „skerv“ til hetta vakra endamáli.

„Føroya Social-Demokrat“ tekur við tókk móti gávum til jól sjúklinganna á heilsuótárhúsinum í Hoydølum og landsjúkrahúsinum.

Myndarframsýning J. Waagstein's.

Leygardagin 10. — mánadagin 12. stóð framsýningin í tinghúsinum. Har vóru nakrar og tjúgu nýggjar myndir av føroyskari náttúru undir ymissum lýsi og veurlag og ein frálíka góð kollektive av einum bónda úr Tjørnuvík. Landslagsmyndirnar eru allar á fullari javnhædd við tað, sum Waagstein áður hevur málað, skulu vit nevna nakrar fram um aðrar, fara tær at vera „Roði“, eitt sumarskvið við sjáldsomum loftroða yvir Nolsøyarfjörð, og „Brim“, ein illveðurssdagur við brimi uppi við strond.

Nakrir málningar vísa, at Waagstein eisini kann brúka hin breiða pensilin við góðum úrsliti. „Vágshygja“, sæð vestur ímóti Eiðinum, er frálíka góð langt frá, meðan hon nærvið er tær beru skóvar í ymsum litum.

Tað er í heilatikíð hugnaligt at sjggja ein málara, so væl til árs sum Waagstein, vera í fram-

vegis menning og vøkstri; meðan aðrir í yngri árum eru stóggaðir og stírnáðir.

Fjølir.

Skipafelagið Føroyar.

S/S „Tjaldr“ kom til Havnar í gjárkvöldi: 475 tons stykkjagóðs og 24 ferðafólk.

S/S „Havhestur“ er komn til Aalborgar. Lastar haðani 292 tons cement. Fer so til Keypmannahavnar eftir meir farmi, áleiðis til Hull, har 200 tons verða at lasta.

Thorshavns By-„raad“!!

Hr. Redaktor! Giv mig Plads for følgende:

Hvad kan dog være Grunden til, at forskellige Borgere, der søger enten om almindelig Byggetilladelse eller Tilladelse til at opsette en lille Anlægsbro ved Stranden, ikke kan erholde en saadan Tilladelse?

Der maa ligge et eller andet til Grund for, at de paagældende ikke kan faa denne Tilladelse. Saavidt jeg husker, har Byraadsformanden, netop paa et Tidspunkt, hvor han er Byraadsformand, ladet opføre en ikke helt uanselig Pakhusbygning ved Stranden, foruden at han nu i flere Aar har sat Landingsbro ud i Soen, naar det behagede ham, uden at Byraadet har fundet Anledning til at skride ind.

At Forretningsmænd er Konkurrenter, er en saare naturlig Ting, ifølge nuverende Forretningsystem. Og at Byraadsformanden her ikke er nogen Undtagelse, er indlysende, hvorfor han som længst vil være alene om den eller de Forretninger, der er hans Hjertesag. Men vil det dog ikke være noget langt over Stregen, om Thorshavns Byraad skulde indlade sig paa at forhindre andre i at opføre Bygninger og lade opsette Landingsbroer, for at de kan være med i Konkurrencen. Byraadet maa dog vide, at en Konkurrence mellem Købmænd og Grossister aldrig vil komme til at skade Thorshavns By. (Det skulde lige være en dumdristig Forretningsdrivende, der kørte, til han kører i Grøften). En Konkurrence mellem D'Hr. Købmænd vilde f. Eks. bevirke, at der blev Udsigter til, at Byens Borgere vilde faa Adgang til at købe billigere Kul for de knapt tilmaalte Penge, man er i Besiddelse af.

Er det saaledes, at det „samlede Byraad“ (sjældent mere end 5 Medlemmer, „Raadet“ bestaar ellers af 9 Mand) nu danner Kompagniskab,

sammensat paa en eller anden høist mærkværdig Maade, og derfor meget nødtig ser, at nogen griber forstyrrende ind i de høje Priser, der for Tiden holdes paa Nødvendighedsartikler, og derfor er interesserede i at forhindre, at der oprettes endnu en Kulhandel, for at nævne et Eksempel?

Det ser som sagt lidt mystisk ud, at Byraadet, naar der foreligger Andragender som foran anført — Byggetilladelse ved Stranden eller Opsættelse af Bro — til at begynde med ikke ser sig i Stand til at svare, da det hverken ved ud eller ind. Saa trækkes Sagen i Langdrag, og saa har man fundet en eller anden Grund for Afvisning, som kan stikkes ud til Andrageren. Dermed Basta — og saa ikke mere Kulhandel foreløbig.

Ja, saadan noget i den Retning er det, det „samlede“ varetagere Borgernes Interesser. I Sandhed, nogle nette Herrer.

Homo.

Fiskemarkedet. (Telegram til Amtet).

6.—11. **Barcelona:** Tilførsel (Tons) af íslandsk Klipfisk 430. Alle Klipfiskesorter 800. Priser (Ptas. pr. 50 kg.) for 1. Klasses Klipfisk 88/99.

Genua: Tilførsel fra Frankrig: »Lotremarie« 18 og »Carducci« 12.

Priser uforandret.

9.—11. **Lissabon:** Tilførsel (Tons) af íslandsk Klipfisk 37, skotsk 20, portugisisk 108, fransk Lavée 59. Beholdninger (Tons) af íslandsk Klipfisk 75, norsk 228, skotsk 24 portugisisk, 306, fransk Lavée 92. Priser uforandret — Markedet livligt.

Lýsingar

P/f HAVNAR TIMBURHANDIL
TRÆLAST — TAGPAP
TAGPLADER — BYGNINGSBESLAG — SØM
TLGR. TIMBUR TLF. 250

Den 9. August d. A. stiftedes P/f Havnar Timburhandil med det Formaal, at drive Handel med Tømmer og Bygningsartikler.

For i størst muligt Omfang at fremme dette Formaal, og samtidigt at imødekomme Kundernes Krav, etablerer Selskabet et stort Lager af veltørret Træløst af alle gangbare Dimensioner, Tagpap, Tagplader, Bygningsbeslag, Søm m. m., alt til særdeles konkurrencedygtige Priser.

Idet bemærkes, at første Last c: 100 Standards er undervejs, at alt Udsalg finder Sted fra Selskabets Pakhus ved Østervaag, anbefaler P/f Havnar Timburhandil sig herved til det ærede Publikums Velvilie.

Thorshavn, d. 7. Novbr. 1928.

Bestyrelsen.

Galvaniseradar takplatur

keypast biligast frá **Poul Hansens** Heilsolu, Tórshavn.
Telefon 228. Telegramadressa VERITAS.

BRÓT ÚR SÖGU JAVNADARMANNA

26

42.000 monnum, stórborgarum og vandum hermonnum sigraði til endan stjórnarvaldið, og var tá arbeiðaramótstøðan ková í blóði. 8000 arbeiðarar fingubana og 1600 hermenn. Aftaná vóru 15.000 arbeiðarar domdir til fongsil ella útlutningsav landinum. Hetta var endin á frælsisglæmunum frá Fraklandi í 1848, teirri frælsisglæmunum sum tó sendi sítt giglandi skín norður yvir Europa, so at fólkini, eisini í Danmark, reistu kravidi um borgarligt stjórnarfrælsi so alvorliga, at hitt 200 ára gamla einaveldið fell av trónuni; men teir fronsku smáborgararnir, sum í Junikollvellingini høvdu barst móti arbeiðaraflokkinum fyrri at styðja stórborgaran í at verja hin heilaga ognarrættin sannaðu brátt aftaná, at teir høvdu staðið skeivu megin í stríðinum, tí tað sindrivi av ognum, teir arbeiddu við, var, tá til skuldi takast, alt skuldar- og pantabundið til bankar og privatkapitalistar. Teir fingubráv at av vita, at teir skuldu vera stórborgarunum undirbráttligir, tí teirra var ognin.

Aftaná Junikollvellingina var í grundini eingin av portunum tilfríðs, bóndurnir, sum høvdu fingið hægrigrundskat knarraðu illa, smáborgararnir, sum kundu seg sviknar av stórborgarunum, narkaðu seg til hin særða og lamda arbeiðaraflokkin, sum teir áður høvdu hjálpt til at berjast niður. Kapitalistarnir og stórborgararnir sum høvdu meiralutan á ríkisdegi, kundu seg ótryggjar vegna hin almenna valrættin sum enn stóð við makt; tí aftanfyrri alt gekk ein maður, ið dugði at fiska í rørdum vatni; og koma sær fram at; hann var prinsurin **Louis Napoleon Bonaparte** (seinni Napoleon III.), ættmaður hins stóra Napoleons. 14 dagar fyrri jólv var presidentval og Louis Napoleon varð valdur við 5½ millión atkvøðum.

27

Hann var nú presidentur fyrri hesi nýggju republikkini; men hann stílaði hægri; og tað kom honum ikki illa við, at hin óttafulli kapitalistiskimeiralutin í mai 1850 samtykti eina lóg, sum tók valrættin frá 3 milliónum av teim fátákastu veljarunum, tí hetta skapti enn meira órógv og tað var júst órógvan, hann kundi brúka til frama fyrri sína ættan, sum var hvørki meira ella minni enn at kollvelta republikkina og seta Fraklands keisarakrónu á sítt egna hovur.

Við gávum gjordi hann seg væl kendan millum herfólkið við fólkskum lyttum, sum hann ongantíð ætlaði at halda, helt hann bóndur og smáborgarar í góðari lúnu, ja hann gekk enn tá so vítt, at hann í ríkisdeginum framlegði eitt lóguppskot til endurnýggjar av hinum almenna valrættinum, hóast hann væl visti og ynskti, at tað skuldi falla. Tá hann á henda hátt hevði reitt væl uppundir sær, lat hann snøgliga 2. december 1851, allar sínar verstu mótstøðumenn í ríkisdegunum seta fastar og fekk sína presidenttíð longda til 5 ár. Eitt ár aftaná sæt hann sum keisari av Fraklandi við arvættir fyrri sínar eftirmenn til krónuna.

Aftaná henda kubbidi fell eitt tungt deyðadums yvir allar frælslyndisrørslur í Fraklandi. Arbeiðaraflokkurin var beinskerdur, og fyrri langa tíð lami; men tær hugsjónir, sum her vóru bornar í heim undir svárum verukum og sum so nógv sakleyst blóð var runnið fyrri, doyðu ikki út, tær gróðu og mentust á øðrum støðum og sendu sínar røtur vítt og breitt út í hitt blóðmettaða gróðralendið, har úr tær sugu sær mátt og megi til tess, tær einaferð kundu seta varandi fruktir.

III. Nýtt gróðrarlandi.

Javnaðarstevnan hevur menst undir ymissum viðurskiftum og drigið kraft og menning úr ymissum tilburðum í ymissum londum. Í Onglandi var tað hin stórtingna verksmiðjudriftin, sum byrjaði í 18. öld, ið var gróðralendi, í Fraklandi vaknaði Javnaðararrrslan til meðvitan undir teimum sterku politisku rembingum, sum byrjaðu við kollveltingini 1789; men í Týskalandi dróg rørslan sína treystastu fòðslu úr tí skaldskapi og heimspeki, sum breyt seg fram í fólksins bestu ymninum undir teirri trongd og angst, sum lág yvir hini týsku tjóðini, meðan Napoleon Bonaparte helt henni undir kavi við sínum bondska barkataki.

Gothe, Schelling og serliga **Fichte** vóru menn, sum bóru livssterkar frælsishugsannir í heim, og tær góu afturljóð nokk so langt niðri í fólkahavinum; men ikki var Týskland tó komið longri ávegis í 1830, enn at tann hvøkkur, sum Jólíkollvellingin loypti í mesta partin av norðurvestur-Europa, brátt hevði verið gloymdur har, um ikki aðrar kreftir høvdu hildi fólkahavið í røring. Tað var júst um hetta mundið at verksmiðjudriftin í Týskalandi fór at taka seg fram um hitt fánandi,